

ДОСЛІДЖЕННЯ ЯВИЩ БУЛІНГУ У СТУДЕНТСЬКОМУ СЕРЕДОВИЩІ

Ротко А.В.

Науковий керівник: Альохіна Н.В.

Національний фармацевтичний університет, Харків, Україна

arotko653@gmail.com

Вступ. Проблема булінгу є однією із найважливіших у сучасному суспільстві. Так, відповідно до дослідження ЮНІСЕФ, 67% підлітків віком від 11 до 17 років зіштовхувалися із булінгом. М. Худа та К. С. М. Тех підкреслюють, що активне використання цифрових і комп'ютерних технологій в освітньому процесі змінює формат відносин «викладач-студент» і навіть призводить до кібер-знущань. Тому попередження, подолання і, як мінімум, зниження рівня розповсюдженості цього явища є одним із головних завдань виховної роботи закладів вищої освіти, в яких відповідально ставляться до забезпечення безпеки учасників освітнього процесу.

Мета дослідження. Метою дослідження є отримання даних щодо випадків булінгу серед здобувачів освіти, а також встановлення рівня обізнаності та ставлення молоді до цієї проблеми.

Матеріали та методи. Для проведення дослідження було розроблено анкету «Булінг серед сучасної молоді», яка містила 45 питань. Опитування проводилося серед здобувачів освіти, які навчаються у ліцєях, коледжах та університетах Харкова та Харківської області. В дослідженні прийняли участь 240 осіб (63,2% дівчат и 36,8% юнаків). Результати анкетування оброблялися за допомогою методів математичної обробки результатів.

Отримані результати. У сучасних дослідженнях «булінг» визначають як агресивні, регулярні дії, однієї або групи осіб стосовно окремої людини, яка призводить до цькування та переслідування, які мають схильність продовжуватись з наростанням нападів, якщо не втручатись. Метою булінгу є приниження, зневага, залякування та демонстрації сили. Булінг супроводжується постійним фізичним, вербальним, соціальним насиллям та насиллям в інтернеті. Причин булінгу безліч, а жертвою може стати кожний, хто чимось відрізняється серед того чи іншого колективу.

На сьогодні виділяють 4 основні види булінгу – вербальний (словесний), фізичний, соціальний, кібербулінг. Але в існуючих умовах зростання цифрових технологій та актуальності соціальних мереж американські вчені Р. Ковальські, С. Лімбер і П. Агатстон відокремлюють ще вісім підтипів поведінки, які характерні для кібербулінгу: флемінг, харасмент, обмовлення, самозванство, ошуканство, відчуження, кіберпереслідування, хепіслепінг, кібергрумінг.

Аналіз отриманих результатів проведеного анкетування свідчить, що 42,5% респондентів ніколи не були жертвою булінгу, тільки іноді зустрічалися з цим явищем – 42,1% опитаних, часто – 11,3%, дуже часто – 4%. Ті респонденти, які були жертвою булінгу, вказують, що в ситуації вербального булінгу у них виникали такі почуття: образа (169 осіб); гнів (124 особи); бажання відповісти таким же чином (117 осіб); бажання зникнути (100 осіб); байдужість (78 осіб); ненависть (73 особи); туга (62 особи); страх (55 осіб).

Показово, що тільки 49% респондентів вважають булінг насильством, а 51% називають його звичайним явищем юнацького життя.

Згідно з опитуванням, 31,2% респондентів зазначають, що педагоги не спілкувалися з ними на цю тему, а 68,8% осіб чули інформацію щодо булінгу від педагогів їхнього закладу освіти. Студенти вказують, що найчастіше булінг виникає за таким аспектом, як зовнішній вигляд – 97 (39,9%).

Респонденти вважають, що для того, щоб в закладах освіти було менше агресивних відносин, необхідно спілкуватися на цю тему і розповідати про наслідки. Також опитані здобувачі освіти вказують на необхідність спілкування з батьками на тему булінгу для того, щоб вони виховували дітей більш лояльними, терплячими і чуйними до однолітків, адже діти – це копія своїх батьків. Студенти вважають, що для припинення поширення булінгу необхідна постійна робота педагогів, кураторів і психологів із студентськими групами, а якщо виникають такі ситуації необхідно негайно їх припинити, всіх заспокоїти і покарати агресора, а також необхідно припинити мовчати жертвам і спостерігачам, якщо такі ситуації виникають. 69,25% опитаних вважає, що булінг є актуальною проблемою для багатьох їхніх однолітків, які потребують допомоги; а 30,8% вважають, що булінг є актуальною проблемою лише для деяких осіб, але вони також потребують допомоги.

Висновки. Отже, булінг є досить розповсюдженим явищем у спілкуванні сучасної студентської молоді, тому одним із головних завдань виховної роботи ЗВО є профілактика, попередження та недопущення випадків булінгу у студентському середовищі із залученням педагогічного складу, психологічної служби, органів студентського самоврядування та служби з виховної роботи.